

Quaestio Medica

Quodlibetarijs Disputatōibus agitata In Scholis Medicorum

Die Jouis 15te februarii.

Eminentissimo Ciro S. Ludouico Chibaut Doct. Medico Moder^o Prudentiss.

179

An, vt corporum diathesis est, ita pestis inuadit?

OMMVNIVM morborum nullus hominum generi peste, nec calamitosior, nec modis pluribus infestior: Quae cum in omnes sauiat animantes, piscibus etiam non parcat: Sapius verò hominem aggreditur, nec vllam eius atatem (quamuis senes rarius) sinit immunem. Causa eius efficiens est, & ab eo differens, occulta aeris qualitas, à caelo demissa, vitæ humana, toto genere infensa, quæ nullo astu resoluitur, aut frigore extinguitur. Pernicies illa aeris interdum ab aliqua intèperie calida nempe, & humida pendet, qualem Auster inuehit, aut mephytide & teris vaporibus, quos expirant paludes, lacuna, fodina, specus, lauatrinx, stagnantes aquae, & insepulta hominum cadauera. Nonnunquam & loquax meretrix succedit, quanquam hæc multo minus cōtagiosa, neque orbe vti illa, vniuersum perueniatur.

PESTILENS illa lues contactu, fomite, & ad distans contagio, in spiratu, vel clam per cutis spiracula admissa, cordis arcē inuadit, primūque spiritus, deinde gliscente veneno humores, tandemque solidā eius substantiam corrūpit: hinc febris maligna, peracuta, perniciosissima, vulgate putredinis modū superans accenditur, quæ ut est versipellis & insidiosa, ita hominem incautum plerumque prostermit, sauis comitata symptomatis, quæ illi cum multis aliis communia existunt. Certiores cacœthiæ indices sunt Bubones, meliore auspicio febrem sequuntur Carbunculi, qui quo plures, fontiq; caloris viciniore, eo sunt deteriores: cutis vices & exanthemata, quæ si intro recurrant, in propinquo mortem subesse testantur.

AGENTIS prioris quævis, nulli est euitabilis, sed posterioris damnoſa pernicies ab alijs, atque alijs, celerius aut tardius contrahitur, pro ratione temporis, tēperature, atatis, habitus, virium, & generis vitæ: Sic calor & cutis raritas, viros mulieribus, iuuenes senioribus: humorum tenuitas, biliosos melancholicos: mollicies & viriū infirmitas, pueros iuuenibus, sanis valetudinarios: succorum impuritas, belluones & impotentes, temperantibus: sordicies, plebeios magnatibus, ad pestē suscipiendam reddit paratiores. Promptius quoque afficiuntur plethorici, cacochymi, pregnantēs mulieres, aut virgines viro matura, adoleſcentuli salaces & quævis, ieiuni aut vacuati, meticulosi & qui motu vehemēti incalēſcunt, aut labore fatiſcunt.

VONIAM verò, tuenda sanitati Venus nō parum cōferat, si nec corporis læguor, nec dolor eā consequatur: tamen in eius cultura nature, atatis, tēporis (potissimum pestilentis) & vitæ conditionis habenda ratio. Quæ intempestiua est, vel immoderata, ventri segnitiam adfert, vasis cacochymiam, cordis languorem, visui hebetudinem, articulis, cerebro, toti denique corpori infirmitatem: Quinetiam si, estate, aut cæli statu pestifero paulo frequētius excolatur, exhaustis spiritibus, humores calefacit, & exagitat, corpora humectat, & ita relaxat ut virulentā auram facile excipiant, cui vires nimium attrite, non possunt obſistere.

ROPHYLAXIS tota ratio in eo versatur, ut agētis alterius causæ viū refringatur, corpūsque vniuersum ab excremētis, omnique sordicie vindicetur: Quare vel citò aer mutandus, igne & odoratis omnibus corrigendus, labor & somnus sunt mediocria, cibus sit exiguus, & desiccans, alius perpetuò libera, prohibitis hypo causis, impense clauſtra laxantibus. Impetus ad Venerem, metūque inter cætera coerceatur. In summa calor nunquam intendatur, neque respirationis visus augeatur. Corpus verò ipsum minimè humectetur, sed si plethoricum fuerit, vitæ frugalitas potius, quàm phlebotomia inaniatur: sin cacochymus, catapotis cōmuni- bus repurgetur, non neglecta solennium vacationum suppressione. Interea aduersus luem muniendum, non tantum theriaca communi venenatoris morborum alexiterio, verum etiam cibis boni succi, frequenter exhibitis, vino & amaris omnibus, acidis, desiccantibus, & odoratis, quæ putredini resistunt, spiritus reparant, & partes nobiles confirmant.

Corporum igitur ut diathesis est, ita pestis inuadit.

Asserebat Georgius Cornuty Lugdunensis, 1582.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Ioannes Cotereau.
M. Claudius Fouelet.
M. Ioannes de Gayete.

M. Henricus de Monantheuil professor Regius.
M. Anthonius du Val.
M. Vvertius Arragon.

M. Oliuerius de Violayne Med. Regius.
M. Girardus Denifor.
M. Ioannes le Gay.